

Halmosi Sándor matematikus,
költő, műfordító. A FISZ és a
Magyar Írószövetség tagja.

Megjelent művei:

a démonokkal flancoló

versek, Balázs Tibor ajánló soraival

LITTERA NOVA, 2001
(második kiadás: 2002)

napleány voltál

versek

LITTERA NOVA, 2002
(második kiadás: 2002)

babérliget

versek, Tandori Dezső ajánló soraival

LITTERA NOVA, 2003
(második kiadás: 2003)

mely a salamoné

versek, Görög Hajnalka ajánló soraival

LITTERA NOVA, 2004
(második kiadás: 2005)

annapurna déli lejtőin

versek, Egyed Emese ajánló soraival

LITTERA NOVA, FISZ, POLIS, 2006

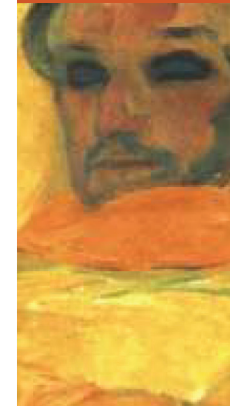
1490 Ft

halmosi sándor • annapurna déli lejtőin

littera nova • fisz • polis

annapurna déli lejtőin

halmosi sándor

H. S. könyvébe

Nahát, nem rejtőzik
Nem rejtőzik eléggé
Nem rejt
Nem súlyosodik
Könnyű
Könny, nem szégyelli
Bánatos
Van ma ilyen?
Milyen világosan
Milyen vállalt végességben
Végtelen
Komoly
Bizakodásban
Derű és áhítat
Könyv, csónak
Nahát (képzelődik)
Világot ront és épít
Van
Maga van

Keres

Keres

Egyed Emese
Egyed Emese

halmosi sándor
annapura déli lejtőin

halmosi sándor
annapurna déli lejtőin

szeretők könyve

ÚJ VERSEK 18.

Sorozatszerkesztők:

Balázs Tibor, Balogh F. András,
Gyimesi László

A borítót František Kupka
Sárga színharmónia című 1907-es
festményének felhasználásával
Botos Kamélia, Toró Attila, Völgyi László
és a szerző tervezte.

© Halmosi Sándor, 2006

Megjelenik a LITTERA NOVA (Budapest),
a FIALAT ÍRÓK SZÖVETSÉGE (Budapest) és a
POLIS (Kolozsvár) közös kiadásában.
Budapest, 2006

*Annapurna déli lejtője virágos, lankás.
Északon Sanghaj, Novoszibirszk.*

*Hogy a nő ne kérje a férfit, hogy az érdemi munkát
hagyja hátra, s kövesse őt.*

*Hogy a férfi ne kérje a nőt, hogy az érdemi munkát
hagyja hátra, s kövesse őt.*

Hogy senki se próbálja Éroszt megbéklyózni.

Hogy senki se bilincselje meg Érosz kezét.

*Hogy egymás iránti hűségünk ne teremtsen hamis
választást.*

*Hogy egymás iránti szerelmünk adja egymás
munkájának imádatát.*

*Hogy egymás munkájának imádata adja egymás iránti
szerelmünket.*

*Hogy egymás iránti szerelmünk, ha kell, teret adjon
a hiánynak. És az ismeretlennek.*

*Hogy elviseljük úgy a másik hiányát, ha kell, hogy
egymás iránti szerelmünk nem szívódik fel, és nem
csapjuk be az ajtót az ismeretlen előtt.*

Denise Levertov,

Imádság a forradalmian új szerelemért

SZERETŐKÓDEX

a szentségekről, a hajlítókról és hogy milyen kicsik vagyunk

És eljön az idő, és minden a helyére kerül. Ilyenkor kezdi az ember tudni a dolgok nevét, a növények illatát, a levelek formáit. Ilyenkor lohol szárközépig berki szellőrózsában, búzavirágot szed és sárga nősziromot, védett kéket. Ekkor sokasítja a bort, a halat. Mentát dörzszöl a kezében, levendulát, bazsalikomot, citrusokat. Párhuzamos történeteket kezd. Lemond.

Minden hiedelem ellenére sem a szerető, sem a kedves nem történeti személyek, de lélekvezetők. Elvezetik egymást és a világot önmagához, – majd onnan ki. Megtanítják egymást újból beszélni, a hallgatások utáni sokadik nyelven, közelítik a közelíthetlent első, második, ötödik, sokadik közelítésben. Nem először találkoznak, mégsem magukért vannak, s ha néha el is vetik a mércét, az nem teszi ezt velük soha.

Néha fejet kell hajtani, hogy megemelhesd.

A szerető felkavarja a megkövesedett csendet, beépül a kommunikációhiányba, új beszédhelyzetet teremt, köztes tereket, hidat épít, falakat bont, egyenget, vagy feladja az utolsó kenetet. Célja nem a kettős együttlét, sem a rombolás, de azt

mégsem kerülheti el. Ezért rosszul alszik. Tudja, hogy a legrosszabb házasság is szentség és folytonosság, de szentség az élet és a másik öröme is. Ez a legnagyobb öröm. Szétosztja a világban.

A szerető minden nap elenged.

A szeretőt minden nap elengedik.

A szerető sokat van egyedül. Ilyenkor nem alszik, páros prímeket szítál és tökéletes számokat keres, 3, 5, 6, 28, 53.

A szerető szeret. A szeretőt gyűlölik.

A szerető, amikor csak teheti, a fákat hozza fel mentésnek. A Solitude ikerfái egyívású, egészséges fák, örök ölelésben – így beszél. Nagy bolond eszében a kackia. Megnyitja a ház csakráit, fényt, levegőt ereszt be.

A szeretőt szeretik. A szerető gyűlöl.

A férfi büszkesége mit sem ér kedvese hullámoldó keze nélkül. A hullámoldás mit sem ér a rendszeres munka és a család, a közösségben levés öröme nélkül. Ha szép és értelmes dolgokat csinál, talán megmenekül.

Ha hiányzol a helyedről, lefolyik a fény. Ha jelen vagy, megnő az élet.

Keze alatt lehasal a levegő, kötelet feszít toronytól toronyig, virágfüzért ablaktól ablakig, aranyláncot lélektől lélekig, és járja a táncot. Tanulja a vasárnapot, a hétfőt, a keddet, kiokul a csütörtökből, a szombtból, az estéből, hajnalból, délből.

A szerető hosszútúrású.

Egy szó, egy csillagrendszer, egy világ.

Meridiánok, ellipszisek, körök. Távcsovek.

A jó lelkiismerettől tiszta és áttetsző lesz a világ. A favágás, a séta, a virágszedés, a szerelem a takaróval borított kocsitulésen, az írás, az elmélyült olvasás. A rejtőzködés stratégiai foglalatosság, ami ellenkezik az írással, olvasással, a sétával, a virágszedéssel, a szerelemmel a kocsitulésen, az esőhatáron, a kalászbán. Nem állítja vissza a jó lelkiismeret egyeduralmát.

Azt hisszük, hogy elírtuk már minden könynyünket és eljásztunk minden hitelt, de azt mondom én, hogy ahol szerelem van, ott nincs keménység, és ahol keménység van, ott nincs szeretet és nincs élet. Ott nincs tánc, nincs csend és nincs zene sem. De hát mit is tud ő az életről.

A szerető körül van fogva. Elöl és hátul.

Minden ember teljes lélekkel születik, aztán mindenki eladja. A hinta alatt mindig van egy vers, de a besötétített ablakból már nem integet

senki. A játszótéren, ahogy illik, anya két gyerekkel. Számbavétele a világnak, Nagy Realitás és semmi mámor. Az ember dolgozik, lakást vesz, megnősül, virágot tesz az asztalra. Az ember feláll, leporolja magát és megköti a cipőfűzőjét. Körülnéz, és azt mondja: ezt már láttam, de egy kis nüanszot bele lehetne vinni. Vagy: ezt még nem láttam, mégis van új a nap alatt.

A beszéd folytonossága jócsendet teremt. A jócsend visszahozza az álmodat, az álom a belső látást, a belső látás a mítoszokat, a mítoszok az ideát, az idea a derűt és a tapintatot. És ami kemény volt, puha lesz, mint kút kávján a moha.

A hallgatás ott rombol, ahol a legpuhább, hasít, fölösleges találgatásoknak ad helyet rossz és rosszabb között. Benne minden szétesik, viszonyulási pont híján. Csormolya, tárnics, farkasölő sisakfű.

Amit tartasz, az megvan. Amit elengedsz, az meglesz.

Amit elejtesz, eltörik.

A szerető is ember. Szeretné, hogy látva lássák, és hogy legyen valakié.

Ha tere van, ideje is van mindennek. Ez a normalitás, a hétköznapi csendje. Ahol hibázni lehet és tévedni, bántani és bántódni, ahol bo-

csánatot lehet adni és kapni – a nagyvonalúság tere. Ahol az ember önmaga lehet. A szeretőnek nincs tere és ideje. Minden más az övé.

A szerető egy kicsit mindig nevetséges. Piros lócán ül, ami billeg. Krumplit hámoz, közben a hexaméterek. A fehérvári hadi útra megy.

A szerető mindenkinek útban van. Magának is.

Az adatbázisok elfogynak, érvényüket veszítik az időben. Ami marad, az a rendszerbe nem foglalható sémája a kezek, a szemek, a csípők és a gerinc tartásának. A csalások, hazugságok, simogatók, emelgetések, cinkelések, csók, bántások, évszakok. Az együtt végzett munka öröme. A féltés hajfonatai és a mosolybálák. A kiállítás, a nyílt tekintet és a tiszta helyzetek méltósága. Ezek mind megmaradnak, az idők végezetéig.

Nem lehet jól vagy rosszul szeretni. Csak szeretni lehet.

Nem lehet mérni az örömet, csak hozni lehet. És elvenni.

A szerető sejti, hogy nincs két kedves, és arra az egyre sem lehet harminc évig várni. Kimegy a ligetbe és leül.

*Egy lépés feléd
Egy lépés felém.
Topogás a világban.*

NEM ALÉLUNK, *nem rogyunk, nem csalunk, nem rejtőzködünk, nem élünk közhelyekkel, hangzatos szavakkal, nem csépelünk, nem rágjuk tovább a lerágott csontot, nem felejtünk semmilyen ígéretet, az újakat is betartjuk, szavunk, lépésünk súlyát nem veszítjük, tudjuk, hogy csak rombolás van, vagy teljes odaadás, nem hisszük a kárhozatot, útjaink nem szélfűttak, viharverték, de tiszták és egyenesek, nem akarunk szabadulni semmitől, ami a sorsunk, nem siettetjük a Rendet, nem alusszuk át a vigyázó órákat, élünk, dolgozunk becsülettel, ameddig lehet, ameddig kell. Hamarább úgysem szabadulunk.*

VADLEPKÉVEL

*simogatlak
széllel
búzavirággal
hogy epedjen a kék
az ég ne remegjen
tereljen körbe
ölbe-karikába
lábad labodája
anyád kertjébe
anyám kertjébe
Nagyasszonyunk
függőkertjébe
szálllok érted
míg orvosolsz
alszol
otthonkában
paskolsz
lilára
nekedszépre*

LELKIGYAKORLATOK

hogy a közöny kitaposott ösvényein fogok kuporogni egyszer, magam sem gondoltam volna igazán, hogy nagynéha odavetett alamizsnákból építke majd magamnak házat, hazát, mi megóv egytől, s még egytől. ahol magamra maradok. jaj, eresszettek ki, nem láttok, vegyetek már észre, itt vagyok, de hol a kezem, a tistem, a lábam, jaj, elvesztettem magam, ne menjetek el, beszélgetsetek velem, én költő vagyok és aritmetikus, az egész emberiség számadója, ha mégiscsak elhalsz, egy szép erdei tisztáson oszlani hagylak, mindazonáltal hiányoznál is. addig hosszasan elnyújtózom alvadt mosolyokban, beöltözök kérges jóindulatotokba, csatakos hajnalok ölelése alatt. feltépek ajtót, megkezdett verseket. térjünk a lényegre hát: mint tüskék, állnak ki belőlem a szavak, mállanak a felkent igék, a bársony tényleges bolyhai. mint a magányosok nagy hányada, a görög, a küklpsz, az oszlopos simeon. a vizeletét visszatartó a bokor iránt. gubbasztok a szélen, várok egy igazi találkozást. hogy nem vagy itt, olyan való ez, mint angyal szárnyán az arany. mindig mikor felhúvsz, kinő egy ujjam, vagy egy hajszálam. de te ne fitymálj le. az igazság önmagáért beszél, tehát magamutogató, nézd a lábaim igazát, a csípőmém, kezemém, vedd magad táncszámba, húsvét jön, telnek majd az ünnepek, elkél majd a lakoma, a malomra hajtott víz, teríthetek százszor is akár, fehér ingemet megeszi a moly, és a gyolcstól kisebzik a szám.

virággyűjteményem nincsen, dárdámat elvétve bökődöm. szabadságokat az kaphat, kinek tisztázott a halmazállapota, mi még meg nem szilárdult, formába az önthető. aminek nem látni az alját, kecsgetet. marad a kilépés öröme, az újbóli zuhanásé. kítaszítottak, tehetetlen ívem külső behatásra vár. avatkozz belém, félelemtől hemzsegnék eresztékeim. kioldom őket, meg nem érzem immár. nyomatékot saját árnyéktalanságom ad.

ROMÁNC

Kihordtuk egymást, kiértünk a fényre. Most levegő után kapkodunk és nyüszítünk, míg a légzésünk normalizálódik. Szemünk még nem nyílt ki, de a vért már letörölték rólunk, és meleg ruhába bugyoláltak. Csendes, öntudatlan napok következnek, ízek és illatok, formák, naptámadatok, hangok foszlányai, mik majd idővel szöttevé állnak össze. Járnunk tanulunk, beszélni, ölelni, szeretni. Az árokugrásban, meglásd, jók leszünk, a mosolyban mi visszük majd a prímet.

A MAGUNKRÓL VALÓ BESZÉDNEK PERSZE GÁTAT KELL SZABNI

de kiömlött benned és bennem is kiömlött és az üstök folyton megtelnek és az üstök folyton felborulnak és mindent elöntenek, én voltam Arábiában és láttam a mecseteket, kicsik és nevetségesek a fegyvereink, kedves, melyekkel mi egymás ellen, és elkopik mindegyik, elferdül, kicsorbul mind egy szálig, de mit nekünk, a kis zászlócskák hajba ragadnak, combba, csípőbe, kopják tűnnek fel alsóneműink szélén, ó, viola, viola, lapacos medvefark, nyílt sebre nyílt szerelem, számártövis, madársóska

MÉG A CÉDRUSOK IS CSEMETÉK VOLTAK

mikor rólam már asztagban lógott a magány, ebek harminczadjára magam mégsem hagyom, nekem teendők vannak, folyó ügyek kandikálnak ki zsebemből, apródok, ispánok, főlovászmesterek várják tőlem az eligazítást, úgy hiszem, és itt vagy te is nekem, ki dologtalanul engem nem hagyysz, eszemet, lelkemet, számat búval és bánattal, öles örömmel, fátyol-szerelimmal bezsinóroztatod, ki görgetsz, zörgetsz, ki altatsz, s ki reggelente bennem ébredsz, és nem is szóltam még az eljövendő nagy ostromokról, a napnak erős todulásáról, a harmatok szívós ellenállásáról, a számok makacosságáról még nem is tettem említést, a minden terekről, mezőkről, a részecskék rakonczatlanságáról, meg aztán a munka maga, a malterozás, a szálfák kiszemelése, a szavak, tagok helyzetétele, az árnyékok zsugorítása és nyújtása, a bolygók, a világító és világított égitestek helyettesítése a Nagy Revízió idején, az előjegok megnyírbálása, a locusok újbóli kijelölése, a minden jelek és rendszerek lefektetése, a fénygörgetők kiképzése és bekvártélyozása, a kedvesek nevelése, a mindentudók kinevetése, a flanczok emelgetése, a Nagy Bál megrendezése, az italok mérése, a felszolgáló személyzet kitanítása, egyenruhájának megtervezése, kivitelezése, a napszakok toldása, az éjszakák cinkelése, a két fő jelleg egyeduralmának visszaállítása, a véletlenek bokrosítása, a bizonytalansági

tényezők, a csodálkozás, a derű katalogizálása, a yin és yang egyesítése, a yin és yang szétválasztása, a nyílt zárójelek közkinccsé tétele, a világörökség részének felhozatala, levinni azt, ami fent van, felhozni azt, ami lent, kicserélni az Á-t a G-vel, az é-t zöngésíteni, a bökszavaknak megkegyelmezni, újabb bökszavakat kitalálni, a bozsgást véglegesíteni, az egy nőt megtalálni, megtartani, az egy nőt elengedni, megnyírbálni, kijelölni, lefektetni, kiképezni, felnevelni, kiszemelni, helyzetenni, nyújtani, zsugorítani, bekvártélyozni, bokrosítani, visszaállítani, elrejteni, egyesíteni, szétválasztani, kivégezni, rehabilitálni, közkinccsé tenni, felhozni, levinni, emelgetni, zöngésíteni, megkegyelmezni, kitalálni, felmutatni, számonkérni

SZAVAI

édes, halk, bársonyos,
féltett szőttese.

az agyarral bíró, én,
szőrös mellem meghasogatom,
engedem.

megtelek.
elmegyek a színkereskedőhöz,
ki maga is.

BORÁGY

Weingarten
Bornemisza
Szőlő
Gerezd
Asszony
Patak
Szerelem
A hó olvadása
A kikerics
A hadiflották
Tömött emlőid
Ez a bűgás
Ezek a színek
Nyelvünket is
Megülük
Hangunk színét
Csak nézem a széket

MAHOLNAP

valószínűleg ilyeneket fogok olvasni, hogy rajtam a derviskabát lesz és a barátok lemondása, egy kicsit a tehetetlenség dühe és a viszontlátás öröme, és ő megkérdi majd: mi az az Annapurna, Sándor és hogy kerültél te Tuniszba, és akkor majd mondok valami okosat vagy bölcsét, vagy flancolok netán valamilyen nagy száműzetéssel, vagy elfedem és elkenem az egészet, de kilógó ereim, hiányodtól bűzlő ölem és a kedves, a kenderes, épségbe vetett hitét merőben új alapokra helyezi

A SZOBA PADLÓJÁRA

teríti szépen, először a fehér, aztán a fekete majd legvégül a félkemény zöld lapokat és sárga cetliket ragaszt rá miközben emlékezik a papírral együtt lábával sifítel átrajzol a falra a másik szobába lejt

a lila asztal előtt megáll a pipacsokat nézi soká a fekete alapon fehér betűket sehol semmi paca semmi törés

az ablakon befúj a szél meglebbenti haját elszégyelli magát a Tèremtő is legfőbb műve hasonlatos és demennyire szép

ÉN AKKOR BOLDOG VOLTAM

*és elöntött az a sárga lé
lefolyt a járdára
végig a Rosenbergstraßen
a város szívébe
mindenkit nyakig ellepett
a Vásárcsarnok himbálózott
a fák hajladoztak
a harangok hosszan és halkán búgtak
rajtad kalap volt
és a szeretők lemondása*

te az árkádok alatt vártál

*az a nap
így emlegették még sokáig
mert a város peremén
a külvárosban
és a többi városban lakók is eljöttek mind
hogy lássanak
azóta nincs menekvés
nem tudnak csak úgy elleni
hajlongani
és vágyni a földbe
azóta járnak büszkén
vászonban
a szomszéd fűszerezés is*

HÁT MEGJÖTTÜNK VÉGRE, HAZAJÖTTÜNK

*Már látszik a falu tornya, szája is, tiszták, boldogok,
tán szépek is vagyunk. Hógolyózunk, bokrokat rázunk,
fagyott kezünket egymás ruhája alatt melegítjük.
Tudjuk, befogadnak valahol, és egy meleg kamrában
együtt alszunk majd a kutyával és a legkisebb fiúval.
Szalonnát és hagymát vacsorázunk, és egy kis sajtot,
a kétnapos kenyeret örömmel törjük. Jólesik a fröccs,
kétszer is iszunk. A négy gyerek közül, ami itt ritka-
ság, csak három van itt, a nagyobbik Kolozsváron jár
iskolába. A szülők szépszemű, igaz emberek. Meg-
kérdezik, hogy mikor házasodtunk, és hány gyere-
künk van. Hogy mérik nálunk a bűzát, és szeretjük-e
a mézeslepényt. Mi egymás kezét fogjuk az asztal
alatt, mindenki a mi hajunkat és mosolyunkat viseli.
Elpirulunk, mégis. Hát mi a bötűt nem értjük, de, és
itt a szerény, de zsíros életbölcsesek buknek elő,
meg hogy maguk még olyan fiatalok. Aztán a kisasz-
szonyról beszélnek még, szép ruháját, okos szeméit
dicsérik, alig halljuk. Az éjszaka tömjénes, mirhás.
Reggel kenyeret sütünk.*

A VIRÁG SEM TUDJA

*saját nevét, és jól van ez így.
Ő csak illatozik, nyílik, költőnek, macskának,
párttitkárnak, gulipánnak, nandunak, vándornak,
falubelinek, városinak, idegennek, istennek, papnak,
hétflótásnak, ha nekem kalapom lenne, én
hajnalkavirágot tűznék bele. Fehér inget vennék fel,
tisztá csizmát, nadrágot húznék, lelkeket keleti
széllel paskolnám, hátamat nekivetném
a közönynek és odafordulnék, szembe szökkennék,
szárba. Ünnepezen is, de hétfőn is, kedden is,
és mind a hasonlatos napokon. Tavasszal, nyáron,
ősszel, télen.*

De a felsorolás hiányos.

Minden felsorolás hiányos.

Mondjuk úgy, hogy szellős, mint a búbosbanka.

Mint egy szóköz.

AZ ÖRÖM FÁJDALOMKÜSZÖBÉN TÚL

*mi van, kérdezed tőlem joggal, de én ezt nem tudom,
majd megkérdem egy kislánytól, tőle kérdem meg,
igen, csak rá kell nézni, mert hisz az öröm
fájdalomküszöbén innen és túl is minden bizonytal
egy kislány van.*

SZERINTEM METAFORA, a köröm alapszó, szorítás, kapaszkodás, karmolás, vadászat, ék, mi halálán túl is, plusz a hasonlat, plusz a kép: úgy szorítottam őt, hogy köröm eltörött. Melyben benne van jól a szorítás erőssége, szépsége és jóleső fájdalma, a nagy mozgatók, mindez egyszerű és köznapi szavakkal, nem is beszélve a belső zenéről és ritmusról, az ő-k és r-ek szorító és elengedő táncáról, mely már ropás, ügyeleg, úgy érzem, hogy minden együtt van, eljátszhatja-e egyáltalán a nyelv, hogy semmiről sem tud, hogy az időre hályog tapad, hogy a tangó divat, nem hiszem, hacsak nem az örök játék, mi a nyelv lényege, és a szerzőé és az olvasóé, mi lehet szörnyűbb, mint a tovább nem gondolható gondolat, jéghegy úszik a trópusok felé

EGY A RÉTRE

letespedni
egy fát csókot elültetni
egy lánynevet kitalálni
ezt az órát csendben ülni
egy beteget látogatni
egy a kedvest emelgetni
kétszer nézni
szemet süitni
szoknyát csákót megemelni
combtöveket simogatni
félórát duhajkodni
belehalni
vezekelni
szűk időkre félretenni
felesketni
elengedni
vállról fűbe
fűből
fülből
egyszerekért
puha
csűrbe
beletedd

hetyke lament

hát jó, kedves, időre hivatkozol, körülményekre, meg aztán hallgatólagosan egyetértesz mindennel, amit én az irántad való nagy hiány kínjában írtam, úgy mint, hogy más nőkre kell majd fanyalodnod, miután te engem elhagysz, vagy én tégedet, meg hogy hétvégén jön majd a szó, a hang, amikor én nem is olvashatom, mert Prágában leszek, hogy ne itt legyek, ne legyek utadban, hát ezt jól kitervelted, édes, echnatonnak szólítasz omló hangon, satöbbi, hát én a hétvégéig nem várhatok, mert én már nem tespedek, se lócán, se szerető ajkán, én már felnőttem rég, és tudom, hogy nem lehet hinni senkiben és semmiben, én most leülök az ágyra és önző módon magamat szeretem, aztán megnézem a tulipánokat, kimegyek az uccára és az első szép lányt megszólítom, gyere, menjünk ki a rétre, olvasok neked és a nyakadat, melleidet csókolom, és megírlak versben is, mert én költő vagyok és matematikus, kiszámolom, hogy mennyi bókot bírsz el, és mennyi a te szépséged fájdalomküszöbe, hanem hát gondold meg jól, pirosodik az alma, fügét teremnek csókjaim, de tegnap csalánt ettem, és a hajó alatt tízszer áthúztak, ez az én fájdalomküszöböm, ez a járás és ez az ezercsimbók, egy kedves lány ültette belém, aki elment, mert meglátta magát bennem, és megijedt saját szépségétől, de most itt vagyok, nézd, nőszirmot hoztam neked, sárgát és védett kéket, takarj be, derekamat, nemes szerveimet megóvjad, mert

én nem a magamé vagyok, de teremtett asszony szeretője, kezdete és vége, szeme és füle a világra, poéta vagyok és aritmetikus, az egész emberiség számadója, erre esküdtem fel, ezért vonnak majd felelősségre, ne mosolyogj, inkább arra legyen gondod, hogy csukott ajtómról más nézzen, és ne ott sírj majd, ahol senki se lát, hanem ha akarod, kihagyom a sétát, a fejlesztés gondjait, itt maradok, megvárom, míg elalszol, tenyered kifordul, lábad elernyed, és amíg felébresz, a nevedet is kitalálom

ÉN ADDIG KISZALADOK

*bűnbocsátó cédulát venni
javítok a Tízparancsolaton
megszépítem a főpapot
megzöngésítem a csét
közösítem a kát
megaranyozom őrangyalod szárnyát
kismamaruhát batikolok
eltávolítom a foltot Tóbiás fiáról
beszerzem az új fülbevalókat Ábrahám lányának
élenkítem a pokol lángjait
kiveszem a csecsemőt Miasszonyunk kezéből
amíg rendbeszedi toaletjtét
az égi kéket*

*de az ördög karmai maradjanak csak koszosan
kardot sem tisztítok
és parittyába követ
tegyen oda más*

*nekem most dolgom van
észnél lenni
nem bomolni
azt a barnát nem ríkatni
ölbe venni
a hajnalnak felmutatni
Bulgakovot megolvasni
és ama Fjodorokat*

DE ÁLLJON MEG A MENET

*itt van még egy-két apró-cseprő
cédrus
vakarni a lábat
hordani a sarat
a káposztától
a vadmentáig
a bájak
az ittlét merész dekoltázsa
az ebéd
mihez krumpli kell
öt kiló
hámozott*

ÉS JÖTTÉL LASSAN, KOPOGÓN

*csípőd ringott, mint lüktetés az agyban, és rohantál,
hajad kusza lett és borzos, ilyenkor kívántalak
a legjobban, de ez sem igaz, mert kívántalak én reggel,
kívántalak délben, és este is nagyon, nagyon kívántalak,
te csak jöttél, elmentél, és itt most a nagy metaforák
következnének, azok a szavak, pedig még nem is
láttalak bortól ittasan, amikor önfeledten csücsöríted
a szádat, szoknyádat felcsapod és obszcén dolgokat
beszélsz, nem válogatsz a nézésben, a bőkében,
és a csókba is úgy térsz haza*

ÁLLÍTÓLAG

*vasárnap volt, mikor születtem
koradélután, vízió
anyám majdnem az úton hagyott
nagyon gyorsan akartam a világra jönni
mert én mindig sietek
megyek a spaklival
mert úgy hallottam
hogyan jó élni
hogyan jó*

*koradélután most is sétálni szoktam
a ligetekben
a városban, mely nincs a térképeken
ne kérdezd hol van
ha akarsz jöjj velem
ez egy idézet
büntetlenül használom
látod
pedig mondhatnék én-szavakat is
frazálhatnék
para eufém*

*mondom, koradélután most is
sétálni szoktam
megszülöm a napi kínokat
kijetem magamból a napi csodát*

AMIKOR NYÁRON

délután öt és hat között
átfúj az elsötétített szobán a szél
bent halk zene
a bíborok hallgatnak
a légy perceg csak
az első csók
érintés
az asztalon bor és gyertya
messziről Rossini, Verdi
az utca focizó kölykei
Botticelli néz be
Villon és Baudelaire
az esti órákra Eco, Nietzsche
Unamuno
fehér selyem
szatén
a konyhában krumpli
gaspacho
padlizsán tök
uborka
az emeleten füllelt báj
lent a szieszta
csak a szél
csak lebegsz
az altest pihen
a szellem emlékezik
kicsi a magány

minden várakozik
illatát ontja
az olajbogyó
aszalódik az ölelés, a szilva
kicsi Viola fára mászik
nézi a fiúkat
és virággal dobálja őket
mert bőségre
parttalan áradásra
született mind

DÉLUTÁNI SÉTÁMON

*nézd, ezt az almát találtam a földön. Almának
nevezem, pedig nem az, semmihez sem hasonlítható
íze édesen fanyar, nem lehet eleget inni illatából, én
nem tudtam, hogy ilyen is van, beleférsz egy almába,
mely nem nagyobb egy átlagos cseresznyénél,
hát szétszítottad magad a világban, nékem billegsz
a barázdán, minden asszonyok ajkain.*

*MILYEN KÜLÖNÖS, furcsán meleg így a
könyvekkel megrakott két komód, esti lámpa fénye,
az ágyban neszező valaki, társ talán, a számítógép
búgása, száraz virág az asztalon, iratok, évezredek
súlya a vállon, az az elviselhetetlen könnyűség, pi-
ha. Valami megnyugvás a dolgok alján. Hazafelé
egy új Joan Baez, Ruth Cameroon, meghitt, köze-
li, de nem tolakodó zenék. És kél a szóban is a tek-
nő melege. Új szavakat keresve tallózni lehetne, s
amit nem mondhatok el senkinek, neked s ma-
gamnak bevallani mégis, s látod, máris kerekedik a
lép, áthallások, átkopogások, az az igazi, a beszéd,
mely mi vagyunk.*

AZ AGÁMÁK MÁR

*oltották éhüket, csak ez a bűgás a laborban
a fejben, gyomorban, a hallgatás bábeli fala
a rombolás fala
a hétszűz hét leplének fehérbársony fala
a magzatot védő méh fala
a meztelen fürdőzők hullámtörő fala
a világörökség részét képező kedvesek fala*

a siratófal

Kétrét lament

Mert nem írhat, nincs nete, hálója, szava,
s hala sem, mi rajta fennakadjon.
De arra jön majd egy megváltó, egy madár.
Könnyű léptekkel, vizen. Hullámokból és
részecskékből összerakja az ember jövőjét.
Felolvas az *Egy nő*-ból. Apjáról mesél.
Mária Teréziáról.

HÁT MOST VEZEKLÜNK

mondta
majd haját fonta
szeme sarkát
szoknyáját összevonta
hamut szórt fejére
és a lócára leült
nézte az elvonuló felhőket
a szeptember 23-i ünnepi felvonulókat
és a szeptember 24-i ünnepi felvonulókat
megnézte a kiscsoportosokat is
és decemberben a csemeteültetők rézfúvós
zenekarát
de azt már örömmel tette
mert kibírta a kótyagos októbert
és a szelíd esős novembert is kibírta
szíve olyan kemény lett
mint a köpű
mint a vaj
szitok többé nem érhetre
próbára már nem tétetett
csak ült a lócán
szerelmes szemében megnézte magát
a tavasz
a nyár
az ősz
a tél
hozzá futott minden patak

belőle fújt minden szél
én vele szemben
a másik lócán
egész télen
őszutón
én asszonyt így még nem kívántam
hosszútűrést
csendet
százszorszépet
szépreményt

ÉS ELJÖNNEK MIND, hosszú tömött sorokban
felsorakoznak a váll mögött, kezükben tört lapacs,
szájukon régi, kedves szavak, óvatosan megemelik
a bordákat, fényereket kötnek rájuk és húzzák, húzzák,
és egyre nagyobb a tüdő kosara, megereszkedik, nagy
dörgedelemmel kitárul, és megereszkedik megint,
megindul a szél és nagy morajlással az ajak repedésein
fennakadt buborékok mind

VERSET ÍROK

és böjtölök
szavak hátán
hallgatással
markolással
semmi szárán
életedért pörölök
mert ha nem vagy kerek egész
és itt most rím jönne
édes szó, mi körbeér
ambrózia
bánatpárlat
kérő malaszt
bökszó ha kell
ha benned maradsz
benned élsz
nekem is jutsz
fejembűbig
megremélsz

ÉS AKKOR A FÉNYEK óvatosan bemerészkednek
a belső udvarra, mely zárt, négyzet alakú, telistele bu-
ja fákkal és piros bogyókkal, ez itt most egy hacienda,
egy mór udvarbelső, oroszlános szökőkúttal, a délutá-
ni rekkenő hőség elől árnyékba menekülő udvarnép-
pel, hollóidő, fölötte persze traverz, mit sirályok tartá-
nak, mi ez, ha nem jel, nem, ezek maguk a jelölők, a
homlokzaton barokk jókedvvel megformált szobrok,
Lacan, da Vinci, Esterházy, figyelő szemüket Párisra
vetik, de Páris már hadakozik, nőt rabol, szöktet a sze-
rájból, menekül a délutáni hőség elől, caplat a vizen,
madarakat etet, mert ilyen ő, nagy bolond eszében a kac-
kia, törékeny vállán a múlt, járása szalakóta

A DUNÁRÓL

tegnap a Bodeni tó jutott eszembe
a zöldségesről a Vásárcsarnok
a gyerekekről Viola
láttam az erdőtüzet megjártakat
a hülye prófétákat
a gyermeklelkűeket
láttalak
menni fűidőbe
meleg sárgába
kerek kékebe
csak a hó, csak a szél
és az arcon az a lehelet
közeledik az ég
vigyázz vigyázz
szádat édesre járd
amikor belőlem kilépsz
amikor magamból kilépek
rózsafa nősirom
árvalány
haj

lamentabillegető

*mert alkalom nem adódik, ugye
mert szeretni sem szeretlek
és mert hol állok én a kíváncsól
és a vágy, buja talaj, szóvárs,
és mert biztosan máson haraszt*

*és akkor lehet
és akkor úgy lehet tenni, mintha
mintha most indult volna az egész
mintha mi sem történt volna*

*és akkor el lehet menni a legényekhez
és el a leányokhoz*

*édes jerkém
jersz-e
piros hajnalomban
harmat tátika
lenni mersz-e
nékem billegni
másra csak nézni
nézni csak*

*vallomásom mellzébedben
nőiesen*

férfilesen

jer, édesem

jersz-e

FELEZŐIDŐ

Az asztal, ahová régen oly sokat ültem le dolgos nagy elhatározással, és a munka öröme táplált és a bevégteté, most ide lök, taszít a csend, tán a jobbik fajtából is, éjjél már rég elmúlt, megfürödtem, meglocsoltam a virágokat, egyedül vagyok, töltöm magamba a forró kakaót, gyertyát gyújtok, a vízöntő is elment,

ha most egy kicsit is akarnék, nagyon szép verset írnék a kedveshez, de én inkább mégiscsak izmaimra figyelek, mert úgy illene, hogy vigyázzak magamra, hogy telt legyek és erős, ha netán emelgetni kell, nem írok most verset a szerelemről, böcsiüs szavakkal én az életről most nem vallok, mert nekem ez így semmit sem mond, a lét és az élet, az erkölcsi törvény, meg ilyenek,

én a te szavadat várom, szőttését, koszorúját a te hangodnak, ami nekem bibliai, engem semmi más nem érdekel, még az sem, hogy pereljek a nálamnál nagyobb hatalmakkal, hogy mivelünk ezt így elművelték, az idegeken mángorló, ez legyen a nevük, és kötésük és béklyójuk, vétsenek ezentúl máshol, keressenek más embert és vegyék magukat fontolóra,

nekem most dolgom van

LEOAICA TÂNĂRĂ

*és mert el nem bántunk vele, csak gúzsoltuk az időt
és ott van a másik
ha lenne csend
türelem
egy kevésbé mozgó part*

*nincs már félóra
és más időrögök
darabok sem*

*az a két fontos esemény nekem is
a házasság és a szerelem
néhány nap múlva én megyek el
én nem tudtam, hogy ilyen is van
a kedves bitangol
és itt ez a botorka
a tejfölt most hagyjuk
inkább az idill
a furulyalecke
csak az lenne folytonos
csak ez a hallgatás ne*

*ki-be ugrál
egyéves már*

jerke

VASÁRNAP VAN

*de én most nem számolom a napokat
nem tiprom a sóskát
kendőcskére is csak módján
nem kérem az egek urát
a perelésben sem én viszem a prímet
nem mérem a szerelmet
mert tudom, hogy visszajössz
mert tudod, hogy várlak*

Leszállsz bennem lassan, lassan, mint a vér.
Ölelésed bent tart. Gúzsod körbeér.

POGÁNY ZSOLTÁR

A szerelem nem ismer munkát.
A szerelem nem hipotézis.

MIT IS TEHET AZ EMBER

*az ember mit is tehet
ha megetette már az agámákat
megszámolta a falakat
kijesztette a pányvákat
az izzólámpa alatt
számba vette a bogarakat
legyeket
a sarokban is kisépert
bement az okkerbe
kijött az okkerből
leszedte a terítéket
azt a két poharat is összetörte
a szerencsét is megvárta
és újabb poharakat vett
azok is megsárgultak már
a sok borvíztől
a kútrajarástól a fülik is megcsorbult
mit a sok kinőtt gyerekruhával
cuclival
kis és közepes
macival
a lemezekkel
a belső szobában
azzal az ízzel a szájban
azokkal a markolásokkal
mit is*

TANULNI KELL

A szólást
A betűvetést.
A levegő vételét, légzést is mondhatnék
És hogy mi van a tudat alatt
Lejjebb.

Nem tudom, másnak e zóna mit jelent.
Nekem otthonom, itt.
Ne várjatok
Ne szánjatok.
Magatokkal emberien bánjatok.

Madárnak dala szomjoltó.
Elég.

felmenő lament

*mert most már egész biztosan
nem szeret
nem ír
mert ő már nagymenő
nagy Nő
nagy Ó
titkárnő
docens
bölc s ész
selyempapírt
aranytintát
égikéket eladó
és már nem szárközép
meg sziürke csuha
fehér gyolcs
múzsza
továbbmondó
akarnok írnok
fiatal író
deákné vászna
hogysképzem
hogysképzeli
hogysis*

HABSELIGKEITEN

mint ingó vagyon, a kevés cókók, mely
a szegényeké, az év szava, a *Hab und Gut*-ot
ismerjük, a *Seligkeit*-ot is, mint boldogság
és szentség, de így együtt, így nagyon szép

akinek végül semmije sem marad, az boldog
boldog, kinek semmije sem marad
mindent megnyer
ki mindent elveszít
a termék fala fehér
a levegő átlátszó, tiszta
halványkék
a vetett ágynál szebb
a vetetlen hála

így beszél ki magát az ember
a lemenő nappal
az almafával
mondja a magáét
a szemével mondja
amit látott
a kezével
amibe markolt

és tétován lehajol
és megnézi

helyén-e
az ég

és örül, nagyon örül
ha még az avarig ellát

Férfiúrás, mely puhán is, porosan is lemegy a torkon. Ennyi jött ki. Foltok az ágyon, letarolt füvek, színek, szagok, illatok, kegyek. Az elemek, mik vártak téged, hosszan, türelemmel. Mi újat is mondhatnék még neked? Volt még egy lemerült telefon, egy nehéz levélváltás és egy hosszú üres hét, amikor mindenki elment. Az egész világ. Senki sem maradt. Semmi sem maradt. Akut szeretethiány. Nyalábokban árad, neve nincs. Kibújik a képernyőből, el a füled mellett, a lila asztalt nem érintve, át Sesztov hűlt helyén, a falon, a hálósobában, kábelsalátára tapos, szükségét végez, fürdik, át a fák alatt, az allén, apró kis horpadások a falon, majd a konyhában gyertyát gyújt, mi kosaran, leplen, hosszú nyakad búza délce, a piros lócát billeléséből feloldja, egy káposzta, kakaók, teafüvek mögött áttöri a falat, a gyertyatartó felett viszonyul, sort rendez, amit itt lát, minden képzeletét felülmúlja, derekát beadja, kimegy a ligetbe és leül. Már részecske.

Látod, ha most itt lennél velem és nem bánthanál ennyire, még azt hihetném, hogy nem szeretsz, hanem csak élni akarsz valakivel, bárkivel, csak házat akarsz, nyugalmat, ékszert, szépruhát magadnak és a fajt fenntartani, én nem vagyok Eliot álláspontján, akinek igen rossz véleménye volt a nőkről, nem állhatta azok ízeit, illatait, nedveit, akkor inkább Süskind, én hiszem, hogy minden, mi él és mozog, illatozik és nedvet ereszt, legfőképpen a hárs, a szőlő, az ibolya, a gyömbér, a levendula, a menta, a vilmoskörte, a licsi, és az a kis sárga citrusféle is, amit együtt fedeztünk fel a Vásáracsarnokban, amit héjastól és egymás kezéből kell enni, nagy téiben és szerelmesen, és a Földközi-tenger íze Tunisz alatt és az Atlanti-óceáné Agadirban, és Taфраout berber színei és a sivatag sárgája, a tuaregek kékje, nem hiszem, hogy mindez csak káprázat lenne, Maya istennő ezer fátyla, de nem anyag és nem hatalom, nem birtok, csóklopás talán, az első emberi szerelem és az első nagy veszteség örök emlékezete, ilyeneket kell gondolnom, látod, hogy nem vagy itt, és te magad is mással félsz.

HALVÁNY FOGALMAIM

*az életről, a hegytetőről.
a szerelemről, mely
hosszútűrésű, bírja
a hideget, a magányt,
a várakozás nehéz ötperceit,
a meztelenséget, a havat,
az éjszakát, az ingadozásokat,
az éveket, mind a bolond
évszakokat.
a szerelemről, mely nem húzódik
vissza az első széllelkéstől,
ha elhagyja a megszokott otthon
melegét, kitart hit, tűzifa, jószó
nélkül is, túléli a cédrusokat.
nem kelt ellenállást,
mert légies,
nem fakad ki,
mert verőered.*

HA MOST LEÍRNÁM

nevedet, a betűk elszaladnának.
Ha kimondanám, elrohannak a tárgyak.
Ha csak suttogom, leszállna őrangyalom
és szembeköpné. De addig sem vagyok
egyedül.

ÉNEKEK ÉNEKE, MELY NEM A SALAMONÉ

Ne keltsétek fel, ne gerjesszétek fel bennem
ismét a szerelmet, Jeruzsálem leányai, mert nem
akarom, és mert nem jó, és mert nem jó, nem
akarom, ne öltöztessétek be arany és kék
szavakba, ne mérjétek tűrését, ínyét, ne
hívogassátok, ne hasonlítgassátok szőlőgerezdhez
melleit, hagyjátok csak Gileád hegyein,
hagyjátok anyja házában,
a zsarnok fáraó sátrában,
a szép szóban, mely a Salamoné,
az izmosokban és pimaszokban,
a simogatósokban, melyek elhagyták nyelvemet
és nincsen alatta méz
és nincsen homlokomon pecsét
és szájamról nem csepeg a mirha
és szájáról nem csepeg a tej
mert szerelmesem nem az enyém
és én nem a szerelmesemé vagyok
óva intlek titeket
a gazellákra
és a mezők szarvasaira
Jeruzsálem lányai
Sionnak lányai
álnok nők
állhatatlan némberek
bújjatok el orcám elől
haragom elől

közönyöm elől
szép és üres szemem elől
kotródjatok
mert eljön az idő
mert leszáll a nap
és megbomlik eszetek
és kettő lesz árnyékokotok
mert éhes a szerelem
mint a halál
mert betöltetlen a hiány
akár a sír

MERT MOST SZÉGYELLI

*hogy szeretett
és kétfelé
szakadt
ujján a bőr
a sok simításban
és elfordítja a fejét
és bólogat hogy érti
szép szavait szétveti
a lócára leül
és nézi
nézi a nyomokat
dohog
surog
sífítel
sarut köt a lábára
és hajtogatja csak
ha megnövünk majd
ha megnövünk*

ÉS HA VÉGÜL KÖRÜLÖTTED

*nem maradt már senki, mert hosszú volt az út,
és kevesebb a napfény, a jószó, akkor örülj
és vigadozz. De mit majd a lepedővel, mit
a patakokkal a hátad mögött? Mert hisz körülötte
nem maradt már senki sem, aki meglopná vétkeidet,
aki elhozná a sokat sírtak átkát.*

GYERE HAZA, KEDVES

ne a puszta kénybe, de a hosszú hétköznapokba, a verőfénybe, az egyedüli kézzelfogható valóságba, az ünnepekbe, gyere vissza a ködbe, az esőbe, a szélbe, a gyümölcsbe a tálon, a járás feszességébe, a mozdulatok őszinteségébe, a vászonba, a posztóba, a csuhába, ne a mítoszokba és az elrontott jövőbe, de a mába, a holnapba, a versbe, tedd, hogy tegyük a dolgunkat, hogy öregedjünk meg együtt munkában, becsületben, tisztességben, hogy neveljük fel Violát, hogy vendéget várjunk vasárnap és templomba menjünk, húsleveset együnk és tormát és paradicsommártást, hogy megnézzük Toszkanát, Lappföldet és Katalóniát, menjünk el Hallstattba, Kalotaszegre, fordítsuk le a kortárs szellemtörténetet, amiben a bor és a tökleves és az összes növényhatározó, hogy is maradhatna ki Mauren és tömött emléid, hallgassunk sok zenét, jer, emberek várnak ránk és tájak és feladatok, nem túl izgalmas, de nyugodt és dolgoz esték. Hogy ne görnyedjünk többé, ne féljünk, ne rejtőzködjünk, de csevegjünk és fecsegjünk, részletezzük az álmat, a szomszéd kislány furulyaleckéit, áradozzunk a nehéz teoretikus szövegekről, hámozzuk ki a jó mélyre rejtett gondolatokat, hadd lessem meg váll fölött, mit írsz, hogy kacagjunk, sírjunk, s ne adjunk számot okáról, dolgozzunk mindennap, vegyük komolyan a falansztert, amíg építjük, kacagjuk ki, amikor nem, kezünk munkájának örüljünk, lépünk ki önmagunkból és hosszabbodjunk

meg valaki másban. Magunkra, másra emelt mítoszainkat romboljuk le, együnk meg mindennap egy almát. Ha megjössz, hazajössz végre, tavaly azt mondtad, fáradt vagy, nem mész tovább. Úgy szeretném ezt neked, magunknak, egy kis mindennapiságot az életbe, az extrémek helyett a szokványosat, az olykor unalmas normalitást, az érzékekben egyfajta lassúságot, mely magát a holnap, holnapután biztonságával, bizonyosságával áltató, jól alvóé. Ha hallgatás van, annak a békéjét, ha beszéd van, felszabadultat, nem mérni a szavakat, szabadni dobálózni velük, tudva közben, hogy a másik ügyis lefegyverez, ha súlyosak lennénk, s kivédi, mert ügyes, mert szeret, mert benned bízok. Már egy éve nem érzem az ízeket, csak kivételes pillanatokban. Mint szerda éjjel az ágyba képzel kalácsét. Régebben mindennek volt illata, íze, s mennyi árnyalat játszott bele, a szalvétától a tulipánniakig s a beszűrődő fényekig, úristen mekkora skála. Minden mögött van valami, még a fájdalom mögött is, csak a rombolás mögött nincs semmi, kedves. Nem elég túlélni, de élni kell. Büszkén, szépen, derűsen. A kapcsolatokat helyre lehet tenni, magunknak és másoknak meg lehet bocsátani, az embereket meg lehet keresni és el lehet hívni, a felhőtlen örömnél hallgatni kell, a szétesésben utat mutatni. És dolgozni, és nem tönkremenni. De bármennyire is rendeződik és nő az élet, úgy sorvad befelé és a társát vesztett lélek csak nem simul, hanem hát bogozódik és keményedik és ürül, értelmét, hivatását keresi, ölelne, palántázná, vinné az ostort, az okulást, a verset. Mert

való igaz, hogy az emberek élete, lelke árva, ezért ölel minden, mi egymásra lel, ezért versel és zenél az orosz is, ezért kapaszkodó a vers, ezért hétlétra. Nem igaz, hogy a szép elkopik és megsúnyul, nem igaz, hogy ki kell vetni magunkból mindent, ami egyszer egész volt és kerek, nem igaz, hogy a Tétova óda szemfényvesztés. Az ember nem változik, csak kifordul magából, vagy ami ugyanaz, egyre jobban lemegy önmagába. Az egyik beletesz mindent a törésvonal [és minő rafinessze nyelvünknek: a törésvonal alá], és a másikkal ellentétben azt mondja, hogy a történelemnek nincs vége, sőt semminek sincs vége, hanem hát minden bővül és mindinkább beépül a szövegbe. Nincs olyan mozdulat és olyan nyomatékkal kiejtett szó, olyan bántás és olyan lélekcsók, ami nem hagyna maradandó nyomot a kicsi és a nagy történetben. Amikor Dettivel a Fürdőzők-et néztük, hirtelen ott találtam magam megint Hammamethben, a partmenti öbölben, egy kék csónak szélvédett oldalán, mezítláb a langyos homokban és a hideg szélben, szemben a sárga medínával, A szöveg öröme-t olvasva, neked esemeszve, boldogan és tisztán. Aki pedig már egyszer boldog volt és tudott a tisztaságról, az egy percig sem élhet többé úgy, mintha nem lett volna megváltva. Az minden nappal és minden cselekedetével a csodát várja, vagy ha nem hisz már benne, maga válik azzá.

ILYENKOR MINDIG

eszembe jut, ahogy ülünk a lépcsőn, mi, három férfiak, és ti, két nő, anya és lánya, április volt, ugye, és meleg, mi pipáztunk, ti hallgattatok, majd valaki felnevetett, lement a lépcsőn és ruhája szélének a szele megcsapott, majd a mi és ti összefolyt, mint az akácméz és a hárs, az elején még elvált a sárga rész a barnától, majd egy anyag lett, oh, hát miféle, nagyanyám szava és nagyapám dörmögős csendje, jól vagyok, igen, tegnap este egy gyönyörű nemezelészer kiállítást láttam, Csille Márti pécsi művésznő remekeit, még az én férfiszívem is megpuhult hirtelen, mert nagyon szeretem én ezeket a meleg színeket és a szép kerek formákat, ha lányom lesz, kisbaruhát batikolok, ha lányom lesz, neki adom az összes csendemet

ORBÁNC, BONDORKŐ, KENDERKEFŰ

Ezt az őszt is túléljük, látod, és a tél se fog betenni olyan könnyen, hidd el, Tettyén biztosan szép a tél, a domboldalban kis bányászházak, mint egy Klee képen, benne gyertyák mellett vasaló asszonyok, síró porontyok, az ablakon kibámuló lurkók, de ez már Brueghel, fagy és egészséges melankólia, hogy annál inkább kelljen majd menni a tavaszba, őszbe, búbanatvölgybe, hegytetőre, mivé is lennénk a féltés szorítása nélkül

NAGY TÉL VOLT, és mi teljesen lemeztelenedtünk egymás előtt, immunrendszerünket levitték nullára, és bekerültünk a függöny mögé, és azonnal ölt minden meggondolatlanul elejtett szó, mozdulat, hétfő volt, én írtam neked 111 verset, te kiejtettél a kezedből, és megölted bennem a költőt, de én azt a kurafit feltámasztom, mert nem csak szemlélődni jöttem én ide, hanem hogy tereljem a szót és keressem a szépet, mert megtanultam én, hogy gyolcsing ide vagy oda, belé vagyunk helyezve ebbe a világba, mint belénk a szomorúság és egymásnak öröme, én feltámasztom a költőt, mert vers nélkül nem lehet élni, és vers nélkül nincs szerelem, és szerelem nélkül nincs élet, elrohad a kar, ha nem dolgozik és nem ölel, tőled tanultam ezt is, tőled, ki elhagytál, és ki elhagytad szépbe szőtt hitedet, és évek telnek el így, majd eszembe jutsz, volt egy lány, meg ilyenek, és egyszer megint hétfő lesz, tél lesz megint és hideg, és torkomon akad az üvöltés, amikor megfogja kezemet Viola és rámnevet, korszolyáznizni rángat, és akkor egész biztosan meg kell majd neked bocsátanom, végleg és visszavonhatatlanul, mint a májusi eső, mint a harmat a szívünk mögött, mint büszkeséged, amit soha senkinek, és még mindig nem adtál oda

HA TERE VAN

ideje is van mindennek, és akkor mennyi
lehetőség, mennyi kapu, hagy szívem,
leviszem most én a szemetet
aztán sétálok, megnézem, kinyílt-e
a sisakvirág, ha későn jönnek
altasd el a gyerekeket,

az előszoba csendje, a megszokott rendből
való kilépés, máshol emeled, máshol ejted,
máshol simogatsz, máskor beszélsz, és máskor
hallgatsz

mert tudod, hogy ott van
mert tudod, hogy ott vagy
és van időd
jóvátenni
és reggel lesz
és este lesz
és minden nap oldódik a bántás
mert oldod
mert engedik oldani
és eltelik az év
és eltelik a következő
és el a rákövetkező

és az ezüstlakodalmon majd azt mondod
akkor, augusztus másodikán

nem is haragudtam rád
mert olyan emberi voltál
és megbánásod olyan őszinte

és akkor, négy éve, amikor megcsaltál
akkor sem haragudtam rád,
mert hozzám is gyengédebb voltál
akkoriban
és én sem voltam hozzád mindig hű
de magamhoz talán
és az, beláthatod, mégiscsak fontosabb

és majd az első unoka születésénél
úgy lehet tenni, mintha
mintha most indult volna az egész
mintha mindig is így lett volna

és nincs gyalázat
és száz ibolya, meg ilyenek

ha tere van
ideje is van mindennek
így mondják
és így gondolom én is

csak a beszéd lenne folytonos
csak ez a hallgatás ne

NAGY MOST A CSEND

sokan elmentek közülünk, csak négyen lézengünk ebben a nagy teremben, sok a fény és gyönyörű a kilátás, ellátni egészen a Mathildenhöhe-ig és Frankfurtig, el a Hundertwasser-házig, az Odenwaldig, erdők, vasutak és messze a horizont, a láthatár szebb szó, léthatár is lehetne, én azt hiszem, addig élünk és annyit élünk, ameddig a lelkünkkel ellátunk, ez a nyugati oldal, csodásak a naplementék, az egész épület olyan, mint egy üvegpalota, mindenhol nagy, tágas és átlátszó terek, ez a csend és ez a transzparencia most nagyon jó, olyan, mint az erdő csendje, a falu csendje, a halálé, a hegyé, a tóé, a sivatagé, a levenduláé, mostanság sokat vágyom haza, Fényre, a Csanálosi utcára, Csanálosra, Kaplonyra, Kálmándra, azokba a virágos, sárgahomokos udvarokba, nyárporos árkokba, a vaskerítések mögötti lugasokba és csűrökbe, azokba a megismételhetetlen éneklő sipító kajlamagyarságú öblös szőlőmokban, a delavári borba, a pirospozsgába, a patyolatba, a kirbájba, a kismisébe, az öregasszonyok fekete kendőjébe, a temető kálváriájába, a deportáltak emlékművébe, a leventéékbe, de vágyom a bélteki borospincékbe is és Erdődre, és vágyom, nagyon vágyom a strudlira és az aludttejre, a paprikás krumplira, a császármorzására, keresztanyám mélykék szeméire, a malomba, a szőlőbe, a kenderáztatóba, a Nagyerdőbe, a Kiserdőbe, a töppedt nyarakba, a górékba, az üres disznósólakba, ahol gyerekfejjel otthont rendeztünk

be, mintha jogunk lenne megállapodni ebben a világban, a szüretekre, amikor is társzekereken vonultunk ki, nagy puttonyokba egybegyűjteni és összepréselni ezt a mi szép egyvilágunkat, amikor még élt nagyapám és egész volt a család, a házak alatt rincák futottak, az udvarokon kutak álltak, és bennünk sem ment tönkre a lélek, öröm volt minden és féltés, a világnak illata volt, az első csóknak íze, később jött az ízlés és a nagyobb összefüggések, harcok jöttek, gáncsok, halálok, szenvedés, romlás és rombolás, de örömeik is, bőség és tágulás, és 54, és a zsebcsenek, pedig akkor még meg sem születtem, most itt ez a nyugati oldal és a naplemente, éjjelre a tárnics, odvas keltike, hideg hálósobád csendje, azok a rezdülések puha bőrödön

Örülök, barátom, neked, lám, az emberek malmai néha lassabban örölnek, mint az istenekéi, akárhogy is, én örülök neked, és örülnél te is minden bizonynyal, ha látnál annyi év után, habár én már nem én vagyok, akit te ismertél és szerettél, az az ember meghalt, hogy helyet csináljon nekem, akivel eztán egyedül kell zöldágra vergődnöm, meg aztán mi vagyunk magunknak első és utolsó szeretői, ha már minden kötél szakad, mi is lehetne szebb, mint megpihenni futás után, jót aludni, hemperegni a fűben, elfeledni mind a nőket, hosszakat borozni, pipázni, hóbörögni, kurjongatni, kujtorogni, várni a tavaszra és várni rád, barátom, mi is?

És ne feledd soha, hogy nő vagy, rokona az amazónoknak, Ariadnének, Európának, Penelopének, az apácáknak és a kurtizánoknak, a millendorfi Vénusznak, rokona Fridának és a Szűzanyának, ne feledd soha, hogy nő vagy, múzsa vagy, azontúl anya lehetsz és boldog lehetsz, de ne feledd azt sem, hogy iker vagy, nehéz természetű, Flóra is vagy és Beatrice, ne feledd soha, hogy férfi is vagy, akivel a szerelemben eggyéolvadsz, és ne feledd, ne feledd el soha, hogy nem ér semmit önmagában az ég, női mivoltod, férfi mivoltod, büszkeséged és alázatod, jószándékod és minden igyekezeted semmit sem ér, ha nem adod oda, ha nem osztod szét, ne feledd

NEM ÉRZEM MÁR

*az ízeket, hidd el, csak kivételes pillanatokban,
van úgy néha, hogy eljön az idő,
és lecsapolják az istenvért
kikaparják az agyat, kimarják a szemet,
és otthagynak az árokparton,
lapik és csalánok között,
a hollóidőben,
a burjánosban,*

*pedig a férfi, ha nem hagyják magára, ha felnőtt és megérett
a rendeltetésre, mindenre képes, új művészeti irányokat
kezdhet és fejezhet, új vallásokat alapíthat, a kendőnyi
ölelésből alapítványt nyithat, gyermeket tud nemzeni,
sok-sok apró emberkét vezethet el a világhoz, bejárhatja
a belső tereket és eljuthat a Zónába, abba a vizes terebe,
egész népeket tud kigyógyítani, és annyira közel juthat
az éghez, hogy mannat vacsorál, ha ahhoz van kedve
és jóllú csendes asszonyának is az van ínyére,
oh, mily sok a teendő, és mily vézna a lélek*

730 nap

és 730 éj alatt

át lehet menni mind az erdőtüzeken

CSALÓKA NAPFÉNY

mely szól a sztálini időkről, de méginkább a szerelemről és gyűlöletről, a férfiban és a nőben rejlő mély és vad ösztönökről, a gyerekekről, az idillről, csendről, mulasztásról, büszkeségről, aljasságról, a nagy mozgatókról tehát, a sok szép szó bennem kiüresedett, sok már nekem a fényár, a csoda, halhatatlan lélek, a mulandó és örök, ezerarc, természetszó és pompa, te jó ember vagy és szép nő, kívánatos, azonfelül anya és feleség – feleség, keszkenő, milyen szép szavak – én meg Goldmund vagyok, mert kemény már az ajkam, mint az arany, csak kopog rajta, nem folyik a szó, jó lenne most vadul hemperegni, hajnalig szeretkezni, véresre harapni a nyakat, tépni a ruhát, tekerni a hajat, de vihar lesz, érzem, csal a fény, és te is más nők karjaiba kergetsz

ITT MOST SZAKAD

és törik minden, zuhog, süvít a szél, a sárga esernyőmet is kifordította magából, mindamellet szeretem én nagyon az esőt, amikor víz kopog a párkányon, harag is van benne és puhaság, mögötte ott a fény, és gombák nőnek ki, nyílik majd az andesi csalán, az aprófü, a tavaszi hunyor, galagonyaszó hallik és hasított platán, fűrge kezekben gólyahír zizeg, démutka bújzik, csengőlinka szalad, ha rajtunk csorog, talán lemossa buta bűneinket, egy kicsit benne van a keresztelés, a kultikus megtisztulás ígérete, de benne van valami nagyon mély szomorúság is, az ég sírása, ölelése, leszáll és beterít mindent, ki látott még felfelé folyó esőcseppeket

ÉS HA MOST

*éppen itt ülnél velem szemben
megkérdezném tőled
mi ment a szemedbe
és miért pislogsz
hiszen nem is ver a fény
zavaró tényezők sincsenek
szürkül
söt esteledik
és te nem szólnál semmit
csak néznél
egy kicsit szerelmesen
egy kicsit furcsán
hogy mért van rajtam két szépség
leány nélkül
s mert kilógnak az ereim
s mert testem
mint a vadászé
és szemem
mint lövés előtt
a beszorított vad*

Addig vigyázok magamra és szépen élek, hogy ha egyszer mégis összefutunk, csupa szép és örvedetes dologról meséljek, hogy örüljön a lelked, hogy neved megint, hangosan, egészségesen, majd megszámoljuk együtt a hegeket és a szarkalábakat, gyermekeink majd együtt játszanak a porban, Eszternek egy nagy csokor mezei virágot viszünk, mert Eszter is lesz, ugye, és tavasz lesz, vagy nyár, amikor ismét találkozzunk, és te mesélsz nekem Toszkanáról, ahová én sose jutottam el, Rómáról, Firenzéről, Medici Katalinról, olasz szeretőidről, és Provence-ról is mesélsz majd nekem és azokról a karácsonyokról otthon, nagy és hangos lakodalmakról lesz fontos mondanivalód, és nem hagyod abba, hajnalig sorolod belemelegedve, amikor is csendesen elalszol, és bennem ragad a szó, és nem mondom el, amit úgyis tudsz, amit úgyis tudok, meg se csókollak, csak nézem az arcodat ölemben, ami semmit sem változott az évek alatt, talán átetszőbb lett egy fokkal és szomorúbb, vagy csak az én látásom romlott meg, és összezavarok mindent, végül is mindegy, a világ úgyis kibogozza magát, mint ahogy te is engem és én téged ebből a szépes pirkadatból

De nem szakad meg a szív, ugye, mi fogja akkor lökni a vért a kézbe, csípőbe, lábba, mi fogja megfesteni az arcot, ha viselője bőkot kap, ha megfújja arcát a friss tavaszi szél és a hóvihár, mert hó is lesz, vihar is lesz, sok-sok tél jön még és ugyanannyi nyár, miközben mindenki áll a helyén, végzi a dolgát, strudlit süt, megnézi az Uffizi palotát, ölel, verset ír, palántáz, gyereket nemz, nevel, megtanítja mászni, kezelni a szerelmet, munkát, az adott szót, hosszú évek jönnek még, éppen annyi, amennyi alatt befejezzük a dolgunkat itt, ebben az életben, ki se merem mondani, de hiányzol és az én szívem is össze-vissza kalimpál, mégis, amikor ma délben sétáltam, először ebben a gyönyörű, meleg tavaszban, arra gondoltam, hogy nincs miért szégyenkezniünk, mi is lehet szebb, mint fájó szívvel, de büszkén és méltósággal élni, ezért mi nem búsulunk, nem dőlünk ágynak, nem adjuk betegségnek, nyugnek testiünket, a lélek templomát, a világban emelt fővel és levett kalappal járunk, és ha megkérdesznek, örvendeztél-e, hát igen, feleled majd, és felelem én is ugyanezt, ha nem is kérdik, hát igen

MERT MINDEN VERESÉGBEN
GYŐZELEM VAN

De egy percig sem szabad elbizakodni, ölbe tenni a kezét, ébernek kell lenni, csendesnek és tájékozottnak, határozottnak, teherbírónak kell lenni, csodavárónak, hinni kell a jelekben, de a jeleket előbb fel kell írni a homlokokra, a homlokokat ki kell pallérozni belülről, a szemeket csókolni kell, telenézni fénnel, a rontást le kell venni az emberekről, de nem szabad elásni, mert amit elásol, az kinő, és szívósabb lesz és önmagasság és erő, a démonokat meg kell nevezni, szelídíteni kell őket, el kell hívni, mint ahogy elhívtak téged is, és elhívtak engem is nálamnál nagyobb és szerényebb hatalmak, mert rügyét bontja mindjárt a cseresznye, mert meggyógyulsz te is, mert minden vereségben győzelem van, és minden győzelemben egy kisebb bukás.

RAZGLEDNICÁK

(5)

Ünnep. A kenyér, amit megeszek, nem üt vissza.

(6)

Oberstdorf fölött, a hegyekben. Hideg van, mélycsend és sötét. Mi mást is hordhat magában az ember, mint a fényeket, amiket neked gyűjtött aznap.

(7)

A kenyeret megtöri, felmutatja és megeszi, lélekkel eszi, nem szájjal és az nem ugyanaz.

(8)

Csönd kicsi csönd. Csók. Csend.
A hiány, mi morzsánként megesz.

*Nem hallasz, csókolsz, tapintasz
Nem látsz többé.
Lefolyik a fény
Szóra sem leszek már érdemes.*

*Majd csend lesz a teremben
Jó csend.
És én halkan harangozok
A szomszéd földrészekén.*

TARTALOM

Annapura déli lejtője / 5

*Imádság a forradalmian új szerelemért / 7
Szeretőkódex / 9*

Egy lépés feléd / 15

Nem alélunk / 16

Vadlepkével / 17

Lelkigyakorlatok / 18

Románc / 20

A magunkról való beszédnek / 21

Még a cédrusok is / 22

Szavaid / 24

Borágy / 25

Maholnap / 26

A szoba padlójára / 27

Én akkor boldog voltam / 28

Hát megjöttünk végre, hazajöttünk / 29

A virág sem tudja / 30

Az öröm fájdalomküszöbén túl / 31

Szerintem metafora / 32

Egy a rétre / 33

hetyke lament / 34

Én addig kiszaladok / 36

De álljon meg a menet / 37

És jöttél lassan, kopogón / 38

Állítólag / 39

Amikor nyáron / 40

Délutáni sétámon / 42
Milyen különös / 43
Az agámák már / 44
Kétrét lament / 45
Hát most vezekliünk / 46
És eljönnek mind / 48
Vérszet írok / 49
És akkor a fények / 50
A Dunáról / 51
lamentabillegető / 52
Felezőidő / 54
Leoaica tânără / 55
Vásárnap van / 56
Leszálász bennem / 57
Pogány zsoltár / 58
Mit is tehet az ember / 59
Tanulni kell / 60
felmenő lament / 61
Habseligkeiten / 62
A titkos kontextus / 64
Számszara / 65
Halvány fogalmaim / 66
Ha most leírnám / 67
Énekek éneke, mely nem a Salamoné / 68
Mert most szégyelli / 70
És ha végül körülötted / 71
Gyere haza, kedves / 72
Ilyenkor mindig / 75
Orbán, bondorkó, kenderkefű / 76
Nagy tél volt / 77

Ha tere van / 78
Nagy most a csend / 80
Örülök, barátom / 82
És ne feledd soha / 83
Nem érzem már / 84
Csalóka napfény / 85
Itt most szakad / 86
És ha most / 87
Addig vigyázok magamra / 88
De nem szakad meg / 89
Mert minden vereségben győzelem van / 90
Razglednicák / 91
Nem hallasz, csókolsz / 92

FIATAL ÍRÓK SZÖVETSÉGE

Hortus Conclusus 14.

ISSN 1598-5025

Sorozatszerkesztők:

Király Farkas és Sütő Csaba András

POLIS KIADÓ

ISBN 973 8341 75 2

LITTERA NOVA KIADÓ

ALAPÍTÁS ÉVE: 1993

LITTERA NOVA KIADVÁNYSZÁM: 178

1132 Budapest, Victor Hugo utca 11–15.

Tel./fax: 239-2330; 06 30 212-0996

E-MAIL: litteranova@axelero.hu

HONLAP: www.litteranova.hu

FELELŐS KIADÓ: Balázs Tibor igazgató

FELELŐS SZERKESZTŐ: Gyimesi László

TIPOGRÁFIA: Völgyi László

Készült az ETO-Print Nyomdaipari Kft.-ben

FELELŐS VEZETŐ: Balogh Mihály ügyvezető igazgató

ISSN 1419-6158

ISBN 963 9643 04 1